

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

**ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ БЮДЖЕТ
МЕСЕЦ АПРИЛ 2009 г.**

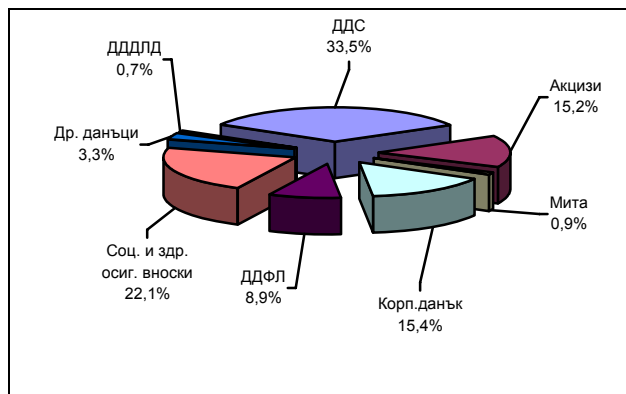

I. Основни параметри на консолидираната фискална програма¹ към месец април 2009 г.

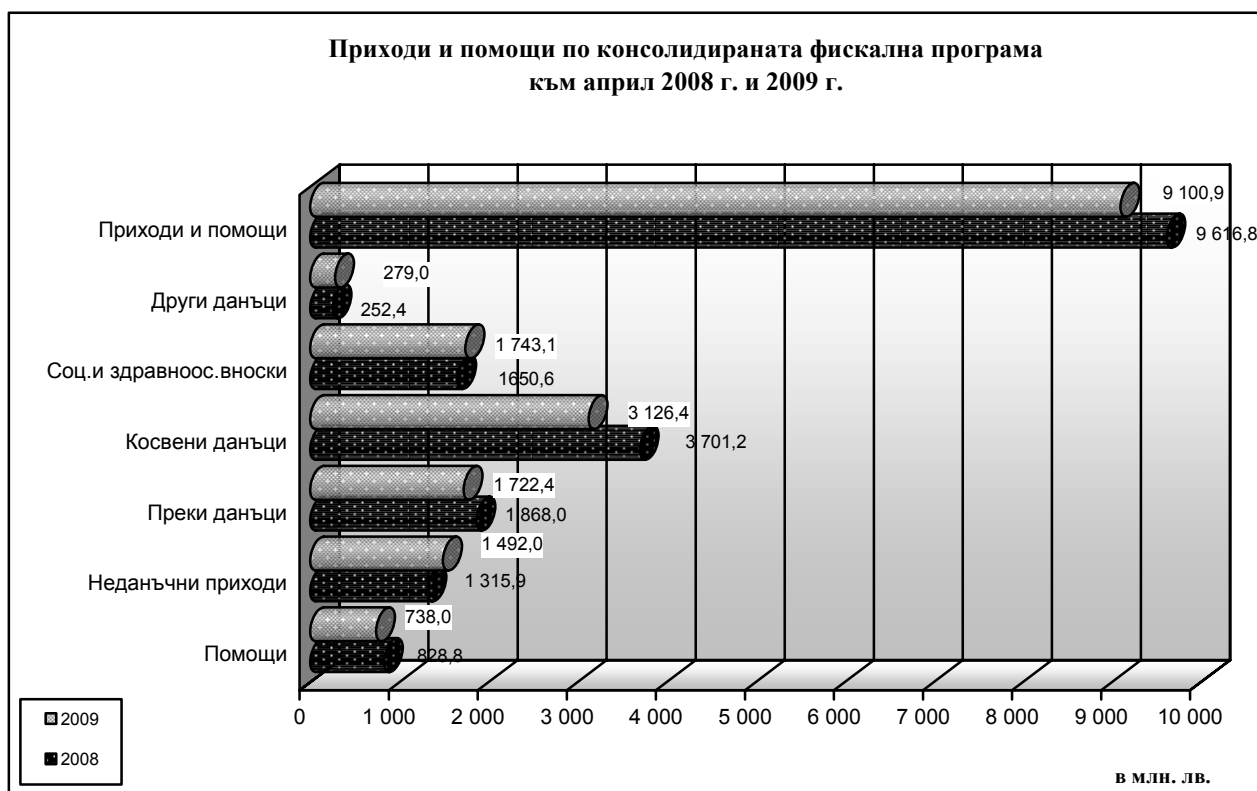
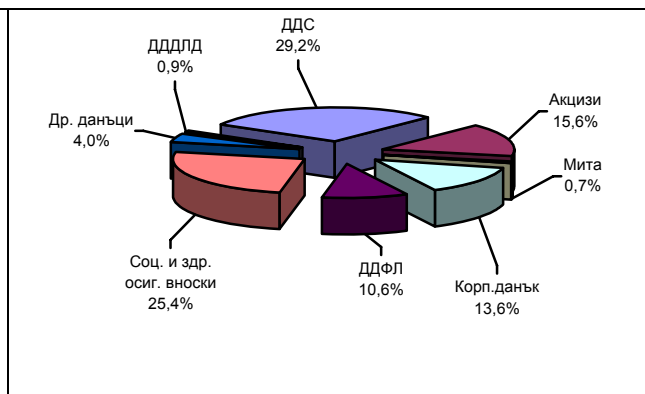
➤ **Приходите** по консолидираната фискална програма (КФП) към края на месец април 2009 г. са в размер на 9 100.9 млн. лв., което представлява 94.6% от постъпленията за същия период на миналата година. Изпълнението спрямо годишните разчети към ЗДБРБ за 2009 г. е 28.0%. Данъчните постъпления са в размер на 6 870.9 млн. лв., което представлява 26.7% от разчета за годината. Неданъчните приходи и помощите са в размер на 2 230.0 млн. лв. или 32.7 % от разчета за годината.

Структура на данъчните приходи по консолидирания бюджет

Април 2008 г.

Април 2009 г.

¹ Обхваща републиканския бюджет и всички автономни бюджети – общински, осигурителните фондове, ДВУ, БАН, БНР, БНТ, Висшия съдебен съвет, както и извънбюджетни сметки и фондове и други сметки на централно и местно ниво. Данните са на база месечните отчети на ПРБК

➤ **Разходите по консолидирания бюджет** (вкл. вноската на Република България за общия бюджет на ЕС) към 30.04.2009 г. са в размер на **8 425.4 млн. лв.**, което представлява 27.7 % от годишния разчет.

Отчетените разходи по основните разходни групи към края на април 2008 г. и 2009 г. са представени на следната графика:

* Вкл. нетния прираст на държавния резерв

Частта от вноската на Република България за общия бюджет на ЕС, изплатена към април 2009 г. от централния бюджет възлиза на **305.2 млн. лв.**, което е в съответствие с регламент 1150/2000 на Съвета на ЕС, в т.ч.:

- ресурс на база брутен национален доход - 173.8 млн. лв.;
- ресурс на база данък върху добавената стойност - 58.7 млн. лв.;
- корекция за Обединеното кралство – 28.6 млн. лв.;
- традиционни собствени ресурси (мита и налози върху захарта) – 44.2 млн. лв.;

Към края на месец април 2009 г. **положителното бюджетно салдо по КФП е в размер на 675.5 млн. лв.**, от които по **националния бюджет – 351.7 млн. лв.** и от **европейските средства – 323.8 млн. лв.**

➤ **Фискалният резерв** по текущи валутни курсове към 30.04.2009 г. е в размер на **8 306.9 млн. лв.**

II. Изпълнение на републиканския бюджет² към април 2009 г.

Изпълнението на основните показатели на републиканския бюджет, на база месечните отчети на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити към април 2009 г., съпоставено със същия период на миналата година и програмата е, както следва:

Таблица №1

ПОКАЗАТЕЛИ	(млн. лв.)				
	Отчет април 2008 г.	Закон 2009 г.	Отчет април 2009 г.	Изпълнение спрямо 2008 г.	Изпълнение спрямо закон 2009 г.
Общо приходи и помощи	6 546,4	20 955,0	5 943,5	90,8%	28,4%
<i>-Данъчни</i>	<i>5 629,6</i>	<i>18 916,0</i>	<i>4 906,3</i>	<i>87,2%</i>	<i>25,9%</i>
Преки	1 859,3	4 903,5	1 711,7	92,1%	34,9%
Косвени	3 701,2	13 795,8	3 126,4	84,5%	22,7%
Други данъци	69,1	216,7	68,2	98,7%	31,5%
<i>-Неданъчни</i>	<i>865,8</i>	<i>1 899,6</i>	<i>956,9</i>	<i>110,5%</i>	<i>50,4%</i>
<i>-Помощи</i>	<i>51,0</i>	<i>139,4</i>	<i>80,3</i>	<i>157,4%</i>	<i>57,6%</i>
Разходи, трансфери и вноска за бюджета на ЕС	4 765,8	20 466,1	5 555,8	116,6%	27,1%
<i>-Нелихвени</i>	<i>2 101,5</i>	<i>10 053,4</i>	<i>2 570,0</i>	<i>122,3%</i>	<i>25,6%</i>
Текущи	1 757,3	7 402,8	2 055,9	117,0%	27,8%
Капиталови *	344,2	2 650,6	514,1	149,4%	19,4%
<i>-Лихви</i>	<i>305,1</i>	<i>632,4</i>	<i>288,8</i>	<i>94,7%</i>	<i>45,7%</i>
Външни заеми	236,8	474,2	221,1	93,4%	46,6%
Вътрешни заеми	68,3	158,2	67,6	99,1%	42,8%
<i>- Резерв за неотложни и непредвидени разходи</i>		<i>590,0</i>			
<i>-Трансф. др. бюджети</i>	<i>2 073,0</i>	<i>8 258,5</i>	<i>2 391,8</i>	<i>115,4%</i>	<i>29,0%</i>
<i>- Вноска за бюджета на ЕС</i>	<i>286,1</i>	<i>931,8</i>	<i>305,2</i>	<i>106,7%</i>	<i>32,7%</i>
Бюджетен баланс	1 780,7	488,9	387,7		

* Вкл. нетния прираст на държавния резерв

➤ Приходи по републиканския бюджет

Общият размер на приходите и помощите по републиканския бюджет към 30.04.2009 г. е 5 943.5 млн. лв., което представлява 28.4 % изпълнение спрямо годишните разчети в ЗДБРБ за 2009 г. Спрямо април 2008 г. се наблюдава изоставане от 9.2 %, или в абсолютна сума са събрани 602.9 млн. лв. по-малко.

• Данъчни приходи

Промени в нормативната база през 2009 г.

Промените в нормативната база при данъчното облагане за 2009 г. по отношение на някои от данъците са както следва:

- Промени в Закона за акцизите и данъчните складове за 2009 г. - в съответствие с договорения с Европейската комисия график за промените в нивото на акцизните ставки от началото на 2009 г. са увеличени ставките на керосина, въглищата, кокса, електроенергията и цигарите;
- С приетите промени в Закона за местните данъци и такси се увеличава данъчната оценка на недвижимите имоти с 50 %, като законово определените граници се коригират така, че е възможно да се запази данъчната тежест (общинските съвети имат възможност да променят конкретните ставки по местните данъци и такси, с което ако преценят за целесъобразно да запазят данъчната тежест от предходната година при новите размери на данъчни оценки);
- Направените изменения и допълнения на Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДФЛ) могат да бъдат обособени в две основни групи. Първата

² Републиканският бюджет включва централен бюджет и бюджетите на държавните органи, министерствата и ведомствата.

група промени произтичат от установените през изминалата година противоречия между разпоредби в българското данъчно законодателство с правото на Европейския съюз (правото на свободно движение на капитали, свободно движение на хора и на стоки, правото на установяване и правото на свободно предоставяне на услуги, да са съобразени също така с Решенията на Съда на Европейската общност). Втората група промени са във връзка с възникнали въпроси и трудности при прилагането в практиката на действащите разпоредби и касаят лицата с намалена работоспособност, самоосигуряващите се, въвежда се данъчно облекчение за млади семейства при покупка на жилище, като сумата от годишните данъчни основи по чл.17. от ЗДДФЛ се намалява с направените през годината лихвени плащания върху първите 100 000 лв. по ипотечен кредит и др.

Към края на април 2009 г. **данъчните постъпления по републиканския бюджет са в размер на 4 906.3 млн. лв., което представлява изпълнение от 25.9 % на планираните разчети за 2009 г.**

✓ **Косвени данъци**

Постъпленията от косвени данъци към 30.04.2009 г. формират 63.7 % от данъчните приходи по републиканския бюджет и са в размер на 3 126.4 млн. лв., или 22.7 % от предвидените със ЗДБРБ за 2009 г. Съпоставени с април 2008 г. постъпленията от косвени данъци са намалели с 574.8 млн. лв. (15.5 %), което се дължи основно на свиване при постъпленията от ДДС.

Данъкът с най-голям относителен дял в данъчните постъпления по републиканския бюджет е **данъкът върху добавената стойност** – 40.9 %. Приходите от ДДС към 30.04.2009 г. са в размер на 2 006.2 млн. лв., което представлява 21.5 % от разчета за годината. Съпоставени с постъпленията за същия период на миналата година през отчетния период са постъпили с 496.4 млн. лв. по-малко, което основно е резултат на драстичното свиване на обема на вноса в страната и съответно на по-ниските постъпления от ДДС от внос.

Нетният размер на приходите от *ДДС от внос* за периода е 741.8 млн. лв., което представлява 14.8 % от заложените в разчетите за годината. Забавянето при постъпленията от данъка са следствие на значителното свиване на обема на вноса (с близо 41%) спрямо същия период на миналата година и на по-ниските цени на горивата и суровините на международните пазари. Обема на вноса намалява основно поради спада при вноса на суровини и материали за преработвателната промишленост, което е следствие на ефектите от променената пазарна конюнктура на международните пазари. Свиването на пазарите при голяма част от основните търговски партньори в ЕС засегна експортноориентираните предприятия от сектора, които свиха производството и съответно вноса на суровини намаля осезаемо.

Постъпленията от *ДДС при сделки в страната и ВОП* възлизат на 1 264.4 млн. лв., или с 31.3 млн. лв. повече спрямо април 2008 г.

Приходите от акцизи към 30.04.2009 г. са в размер на 1 070.4 млн. лв., или 25.1 % от предвидените със ЗДБРБ за 2009 г. и заемат 21.8 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи.

Постъпленията от акцизи се формират от следните основни стокови групи: горива (49.8 %), тютюневи изделия (43.9 %) и други акцизни стоки – пиво и спиртни напитки, електрическа енергия, въглища и кокс, автомобили над 120 KW и др. (6.2 %).

Постъпленията от мита към април 2009 г. възлизат на 49.9 млн. лв., или 23.2 % от планираните в ЗДБРБ за 2009 г., като заемат 1.0 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи. В сравнение със същия период на миналата година събраните мита

към април 2009 г. са с 14.8 млн. лв. по-малко, или с 22.9 %, което основно е резултат от намаления обем на вноса на автомобилни превозни средства, алуминий и изделия от алуминий и електрически машини и апарати. В стоквата структура на приходите от мита към април 2009 г. четири основни групи – ”Захар и захарни изделия”, „Автомобилни превозни средства”, ”Електрически машини и апарати” и ”Обувки” имат дял от 43.8 %. Водещи са приходите от мита по глава 17 от МТ ”Захар и захарни изделия” – 9.2 млн. лв. и 19.5 % относителен дял, като спрямо януари - април 2008 г. има намаление с 1.1 млн. лв. На второ място са постъпленията от ”Автомобилни превозни средства”, които възлизат на 5.9 млн. лв. и имат относителен дял от 12.5 %. При тях се отчита намаление с 6.1 млн. лв. или с 50.8 %. Следващата стокова група, която дава 6.2 % от всичките мита, или 2.9 млн.лв., е по глава ”Електрически машини и апарати”, като спрямо януари - април 2008 г. има намаление от 29.8 %. Митата, събрани от внос на стоки с произход от Китай, възлизат на 14.3 млн. лв. и са с 3 млн. лв. по-малко от януари-април 2008 г., като формират 30.3 % от общия обем на митата за текущия период. На второ място по приходи от мита е вносът на стоки с произход от Бразилия (8.4 млн.лв.) – 17.7 % дял и намаление на събраните мита с 14.6 % в сравнение с януари - април 2008 г. Следват Куба – 2.4 млн. лева, 5.2% относителен дял; Япония – 2.3 млн. лв., 5% относителен дял и други.

✓ Преки данъци

Постъпленията в групата на **преките данъци** за периода януари - април 2009 г. са в размер на **1 711.7 млн. лв.**, или 34.9 % от разчета за годината. Спрямо април 2008 г. се отчита забавяне от 7.9 % или в абсолютна сума са постъпили 147.7 млн. лв. по-малко.

Приходите от корпоративен данък към 30.04.2009 г. са в размер на 931.5 млн. лв. и представляват 37.9 % от годишния разчет. Отнесен към общо постъпилите данъчни приходи по републиканския бюджет, корпоративния данък заема дял от 19.0 %. Спрямо април 2008 г. се отчита намаление от 19.3 %, поради свиване на печалбите на компаниите в резултат на световната финансова и икономическа криза.

Приходите от корпоративния данък на нефинансовите предприятия (вкл. юридически лица с нестопанска цел) към 30.04.2009 г. са в размер на 854.4 млн. лв., което представлява 37.8 % от предвидените в ЗДБРБ за 2009 г. Постъпленията от *корпоративен данък на финансови институции (включително застрахователни компании)* възлизат на 77.1 млн. лв., или 38.3 % от разчета за годината.

Приходите от данък върху доходите на физически лица са в размер на 716.8 млн. лв., или 31.3 % от планираните със ЗДБРБ за 2009 г. и формират 14.6 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи.

По трудови правоотношения приходите от данъка към април 2009 г. са 537.0 млн. лв. при 438.3 млн. лв. към 30.04.2008 г., или с 98.7 млн. лв. повече.

По извънтрудови правоотношения (свободни професии, граждански договори и др.) приходите от данъка са в размер на 151.4 млн. лв.

Окончателен данък на местните и чуждестранни физически лица, данък върху доходите на чуждестранните физически лица и данък върху дивидентите и ликвидационните дялове на местни и чуждестранни физически лица - постъпленията от тези данъци към април 2009 г. са в размер на 28.4 млн. лв. при 24.2 млн. лв. за същия период на 2008 г.

Приходите от данъци върху дивидентите и ликвидационните дялове на местни и чуждестранни юридически лица (ЧЮЛ) и данъка върху доходите на ЧЮЛ към април 2009 г. са в размер на 63.4 млн. лв., или 40.6 % от разчета за годината. Съпоставени със същия период на 2008 г. са постъпили с 12.0 млн. лв. повече.

✓ Други данъци

Постъпленията от **други данъци по републиканския бюджет** за отчетния период са в размер на 68.2 млн. лв., или 31.5 % от разчета за годината. Основната част от приходите са формирани от данък върху залози за хазартни игри и хазартни съоръжения, данък върху представителните разходи, данък върху социалните разходи, предоставяни в натура и данък върху приходите на бюджетните предприятия.

• Неданъчни приходи

Отчетените **неданъчни приходи** по републиканския бюджет към 30.04.2009 г. са в размер на **956.9 млн. лв.**, което е с 91.1 млн. лв. повече спрямо април 2008 г. Постъпленията за отчетния период представляват 50.4 % от разчета за годината, като основната част от неданъчните приходи по републиканския бюджет се формира по бюджетите на министерствата и ведомствата - 491.8 млн. лв. През месец април постъпи вноската от превишението на приходите над разходите на БНБ в размер на 401.0 млн. лв.

• Помощи

Постъпилите **помощи** по републиканския бюджет към 30.04.2009 г. са в размер на **80.3 млн. лв.**, от които средствата за подпомагане изпълнението на Шенгенското споразумение и за подобряване/улесняване на бюджетните парични потоци, съгласно чл. 32 от Договора за присъединяване на Република България към ЕС са в размер на 52.7 млн. лв.

➤ Разходи по републиканския бюджет

Общият размер на разходите по републиканския бюджет (вкл. вноската на Република България за общия бюджет на ЕС и трансферите за др. бюджети) към месец април 2009 г. е 5 555.8 млн. лв., което представлява 27.1 % от разчета за годината. Изпълнението на разходите за първите четири месеца на годината в основните разходни групи, е както следва:

• Нелихвени разходи

Нелихвените разходи по републиканския бюджет (без трансферите за др. бюджети) извършени през отчетния период са в размер на 2 570.0 млн. лв., което представлява 25.6 % от предвидените в ЗДБРБ за 2009 г. средства. От структурна гледна точка с най-висок относителен дял в нелихвените разходи (33.9 %) са разходите за заплати и осигурителни вноски, които са в общ размер на 871.7 млн. лв., или 29.1 % от планирания размер за годината. След тях са разходите за текуща издръжка, които заемат 25.6 % относителен дял в нелихвените разходи и са в размер на 657.2 млн. лв. (23.0 % от разчета за годината). Това са основно разходи за горива, енергия, външни услуги, текущ ремонт, медикаменти, консумативи, други възнаграждения и плащания на персонала и др., извършени от първостепенните разпоредители с бюджетни кредити, които попадат в обхвата на републиканския бюджет. Социалните разходи (вкл. разходите за стипендии) са в размер на 234.3 млн. лв., или 22.2 % от предвидените в ЗДБРБ за 2009 г. и са основно разходи по бюджета на МТСП за обезщетения по Закона за интеграция на хората с увреждания, Закона за семейните помощи за деца, Закона за социално подпомагане и др. Разходите за субсидии са в размер на 292.7 млн. лв. или 58.7 % от планираните за годината.

Капиталовите разходи и нетният прираст на държавния резерв са в размер на 514.1 млн. лв., или 19.4 % от разчета за годината.

- **Разходи за лихви**

Лихвените плащания по републиканския бюджет за изминалите четири месеца на 2009 г. са в общ размер на 288.8 млн. лв., или 45.7 % от предвидените в разчета за годината. В основната си част това са разходи за **лихви по външни заеми**, които за отчетния период са в размер на 221.1 млн. лв. От тях 213.2 млн. лв. са разходите, направени по централния бюджет и 7.9 млн. лв. тези по държавни инвестиционни заеми, в т.ч. 5.7 млн. лв. са по заемите, управлявани от министерства и ведомства и 2.2 млн. лв. по заемите с краен бенефициент търговско дружество.

Лихвите по вътрешни заеми по републиканския бюджет за отчетния период са в размер на 67.6 млн. лв. (42.8 % от разчета за годината) и представляват лихви по ДЦК.

- **Нетният размер на трансферите по републиканския бюджет** към края на месец април е 2 391.9 млн. лв., което представлява 29.0 % от разчета за годината, в т.ч.:

- Бюджетните взаимоотношения с общините включват нето предоставени трансфери в размер на 977.8 млн. лв., от които субсидии от централния бюджет в размер на 928.9 млн. лв., други целеви трансфери от централния бюджет в размер 45.7 млн. лв., нетни трансфери от други бюджети в размер на 4.6 млн. лв. и възстановени субсидии от предходни години в централния бюджет –1.4 млн. лв.

- На социално-осигурителните фондове (нето)– 1 033.0 млн. лв., което представлява 25.6% от годишния разчет.

- На съдебната власт – 113.5 млн. лв., или 32.2 % от одобрения размер за годината.

- На Народното събрание – 12.7 млн. лв., което представлява 21.6 % от заложените в разчета за годината.

- Частта от **вноската на България в общия бюджет на ЕС**, изплатена към края на април 2009 г. от централния бюджет възлиза на 305.2 млн. лв., което е в съответствие с регламент 1150/2000 на Съвета на ЕС.

➤ **Бюджетното салдо по републиканския бюджет** към края на месец април 2009 г. е **положително в размер на 387.7 млн. лв.**

➤ **Финансиране на дефицита чрез операции по дълга**

През месец април постъпи Втория заем за развитие на политиките от Световна банка в размер на 101.7 млн. евро. От централния бюджет по външните държавни заеми през месец април не са извършвани погашения по държавни заеми и предвидените за покриване на риска от активиране на държавни гаранции средства не са използвани.

По държавните инвестиционни заеми, управлявани от министерства и ведомства за отчетния период са усвоени 40.7 млн. лв. Изплатените погашения общо за ДИЗ са в размер на 21.1 млн. лв., съответно 13.6 млн. лв. по заемите, управлявани от министерства и ведомства и 7.5 млн. лв. по заемите с краен бенефициент търговско дружество.

Операции с държавни ценни книжа по централния бюджет (**позиция във вътрешното финансиране**): през първите четири месеца на годината е отчетено отрицателно нетно финансиране на бюджета с ДЦК в размер на 244.1 млн. лв., а за месец април то е положително и е в размер на 30.0 млн. лв. Общият размер на емитираните облигации е 30.0 млн. лв. /десетгодишни облигации с номинална стойност 35 млн. лв./. Отчетените погашения за периода са в размер на 341.6 млн.лв.

III. Бюджет на съдебната власт

По бюджета на съдебната власт към края на месец април са постъпили **приходи** в размер на 33.5 млн. лв., които представляват 38.8 % от предвидените за годината. По-голямата част от отчетените собствени приходи представляват постъпленията от съдебни такси – 27.7 млн. лв., като одобрени със ЗДБРБ за 2009 г. са 80.2 млн. лв. или са изпълнени 34.5 %.

Разходите по бюджета на съдебната власт са в размер на 130.8 млн. лв., или 29.8 % от планираните за годината (438.3 млн. лв.).

IV. Социалноосигурителни фондове

Постъпленията по бюджетите на социалноосигурителните фондове (НОИ, НЗОК, УПФ и ФГВРС) към края на април 2009 г. са в размер на 1 761.8 млн. лв. В сравнение със същия период на предходната година са постъпили с 86.3 млн. лв. повече. С най-голям относителен дял в приходите на социално и здравно-осигурителните фондове са приходите от социални и здравноосигурителни вноски - 98.9%. Постъпленията от осигурителни вноски за първите четири месеца на 2009 г. са в размер на 1 743.1 млн. лв., в т.ч. от социалноосигурителни вноски – 1 260.7 млн. лв., и от здравноосигурителни вноски – 482.4 млн. лв.

Към 30.04.2009 г. извършените разходи по бюджетите на социално и здравно осигурителните фондове за периода са в размер на 2 944.2 млн. лв., което представлява 30.5 % от разчета за годината, в т. ч. пенсии, помощи и обезщетения по КСО в размер на 2 388.0 млн. лв., а здравноосигурителните плащания - в размер на 505.5 млн. лв.

V. Общини

Постъпилите **приходи** по бюджетите на общините към края на месец април са в размер на 569.1 млн. лв., което представлява 25.2 % от годишния разчет към ЗДБРБ за 2009 г. Преобладаващ дял (60.5 %) заемат неданъчните приходи, които основно представляват приходи от общински такси, приходи и доходи от собственост и постъпления от продажба на нефинансови активи.

Извършените **разходи** по местните бюджети са в размер на 1 445.5 млн. лв., или 36.4 % спрямо разчетените към ЗДБРБ за 2009 г., включително и за сметка на предоставените целеви трансфери от други бюджети.